

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md Tel: +373 79222505 www.aopd.md

Data 30.04.2021 Nr. 035

Opinie

cu privire la ghidul metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare, documentele de politici publice și actele normative la nivel național

Pregătită de către:

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD) - secretariat.aopd@gmail.com

Platforma pentru Îmbătrânire Activă - cristina.railean@helpage.org

Coaliția Vocea Romilor (CVR) - vocearomilor@gmail.com

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) - roman.banari@yahoo.com

Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD) - Rodica.Ivascu@gmail.com

Opinie:

1. Organizațiile semnatare salută inițiativa Cancelariei de Stat privind efortul de asigurare a principiului că nimeni nu este lăsat în urmă în procesul de elaborare și implementare a politicile publice. Considerăm că elaborarea și consultarea Ghidului metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare, documentele de politici publice și actele normative la nivel național (în continuare Ghid metodologic) este un prim pas important în acest sens. Menționăm că organizațiile semnatare au o experiență vastă de analiză a documentelor de politică publică prim prisma acestui principiu¹.

2. Experiența organizațiilor semnatare arată că politicile elaborate de către autoritățile centrale abordează principiul nimeni nu este lăsat în urmă într-un mod inconsistent și superficial. Astfel, de cele mai multe ori, documentele de politică publică nu recunosc și nu analizează inegalitățile legate de domeniul de competență. Această omisiune duce la situația în care cadrul de rezultate, planul de acțiuni, bugetul și cadrul de monitorizare și evaluare ignoră cele mai semnificative inegalități. În rezultat, autoritățile implementează politici mai puțin inclusive iar inegalitățile persistă sau chiar se acutizează în timp.

¹ Propunerii pentru Regulamentul cu Privire la Acordarea Subvențiilor pentru Îmbunătățirea Nivelului de Trai și de Muncă în Mediul Rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural
Monitorizarea Planului național de acțiuni 2018 pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021

Comentarii și recomandări comune la Versiunea pre-finală a Strategie Națională de Dezvoltare "Moldova 2030"

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md Tel: +373 79222505 www.aopd.md

3. Deși Ghidul metodologic abordează perspectiva nimeni să nu fie lăsat în urmă, considerăm că aceasta ar putea fi îmbunătățită dacă: (i) la punctul 1.2. din Ghidul metodologic vor fi oferite definiții cu referire la conceptele cheie legate de principiul nimeni să nu fie lăsat în urmă, concepte precum inegalitatea, acomodare rezonabilă, acțiuni affirmative, etc.; (ii) la punctul 1.3. se va indica clar că în toate etapele ciclului de viață al documentelor de politici publice se va integra de plin principiul nimeni să nu fie lăsat în urmă; (iii) la punctul 2.1. se va menționa într-un mod clar că indiferent de domeniul de competență, autoritățile publice trebuie să identifice, analizeze și considere inegalitățile legate de domeniul vizat în documentul de politici publice.; (iv) la punctul 2.2. principiul nimeni să nu fie lăsat în urmă să fie integrat în majoritatea criteriilor de evaluare a conformității.; (v) la capitolul trei Ghidul metodologic trebuie să ofere soluții clare pentru fiecare etapă în ceea ce privește abordarea perspectivei nimeni să nu fie lăsat în urmă, cu precădere la etapele legate de elaborarea viziunii, stabilirea obiectivelor, formularea acțiunilor, estimarea costurilor a riscurilor. Un exemplu de referință care poate fi utilizat de către autori este Ghidul pentru integrarea perspectivei egalității de gen în procesul de elaborare a politicilor publice sau Ghidul pentru integrarea perspectivei îmbătrânirii în procesul de elaborare a politicilor publice;

4. Recomandăm Cancelariei de Stat modificarea H.G. 386 din 17.06.2020 și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Considerăm că prevederile cu privire la perspectiva nimeni să nu fie lăsat în urmă din Ghidul metodologic trebuie să se regăsească și în hotărârea de Guvern cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice și Legea nr. 100/2017. Acest lucru este necesar pentru a crea obligații mult mai clare cu privire la integrarea principiului în cauză, altfel există riscul ca prevederile din Ghidul metodologic să fie ignorate de către elaboratorii de politici. În acest sens vor fi introduse reglementări pentru introducerea aşa-numitei de *obligațiuni pentru a asigura egalitatea*. Astfel, fiecare autoritate responsabilă va trebui să-și asume un mandat clar pentru identificarea și reducerea inegalităților în domeniul în care are un mandat de activitate. Aceasta înseamnă că fiecare instituție responsabilă va trebui, în cadrul mandatului său funcțional existent, să analizeze și să identifice într-un mod pro-activ și sistematic inegalitățile, să elaboreze și să implementeze inițiative strategice și operaționale pentru a le reduce, să monitorizeze și să evaluateze progresul în ceea ce privește modul în care au fost reduse inegalitățile.

5. Criteriile de evaluare a calității și conformității proiectelor documentelor de politici publice trebuie să devină mai specifice și să abordeze mult mai consistent perspectivă nimeni nu este lăsat în urmă. Criteriile existente (așa cum sunt reglementate în Anexa 2 din H.G. 386) sunt destul de generice iar în cazul în care Cancelaria de Stat va utiliza acest instrument pentru a aviza Concepțele de politică publică există riscul ca acestea să fie utilizate într-un mod arbitrar pentru a evalua conformitatea documentelor. De asemenea, considerăm că criteriile existente ignoră în mare parte perspectiva nimeni nu este lăsat în urmă. Dacă aceste criterii nu consideră această perspectivă, Cancelaria de Stat nu se va putea sigura că toate documentele de politică

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md Tel: +373 79222505 www.aopd.md

publică abordează inegalitățile într-un mod diligent. De aceea propunem ca Anexa 2 să fie transformată într-un *scorecard*² care va indice mai multă claritate, transparentă în procesul de evaluare a conformității documentelor de politică publică.

6. Organizațiile semnatare sunt deschise să colaboreze mult mai activ cu autorii Ghidului metodologic și cu Cancelaria de Stat în clarificarea, detalierea și realizarea recomandărilor oferite. În acest sens propunem organizarea unei ședințe comune în cadrul căreia aceste aspecte să fie discutate și agreate.

Cu respect,
Director executiv AOPD

Galina CLIMOV

² Autorii pot consulta mai multe modele de exemplu: Gender Equality Policy Marker, UNCT-SWAP GENDER EQUALITY SCORECARD sau Ghid pentru integrarea perspectivei egalității de gen în procesul de elaborare a politicilor publice (pag 38-39)